

INGEZONDEN.

DE HERVORMING DER MAATSCHAPPIJ.

I.

In verband met dit onderwerp vestigen wij met nadruk de aandacht onzer lezers op den in de rubriek „Feuilleton” in dit nummer bldz. 2307 afgedrukten tweeden brief uit Zweden van prof. BURGER, waarin op heldere en objectieve wijze uiteengezet wordt, hoe in dat land de vereeniging van geneeskundigen is ingericht. Het is niet onmogelijk, dat voor ons uit dat buitenlandsche voorbeeld eenig nut te putten valt.

Redactie.

II.

Het wordt gevaarlijk over de hervormingsvoorstellen der Maatschappij te schrijven; men loopt dan de kans onmiddellijk door SIKKEL, ook over de *strijdwijze*, op de vingers te worden getikt. In zijn ingezonden stukje in dit *Tijdschrift* (15 Mei 1920, bldz. 1749) vindt deze reeds, dat sommige heeren het wel wat bar maakten; daar waren BURGER en VAN RIJNBERK aan de beurt. Toen was het POSTHUMA, die in de oogen van SIKKEL (bldz. 1869, 22 Mei 1920 van dit *Tijdschrift*) iets had gedaan wat niet eerlijk was. Nu (in het nummer van 12 Juni 1920 van dit *Tijdschrift*, bldz. 2117 en 2116) waarschuwt hij tegen VAN BRUGGEN, omdat diens adviezen slechts de C. O.-kleur dragen, terwijl hij, SIKKEL, pleit voor de geheele Maatschappij, en ben ik aan de beurt met de beschuldiging „slimme kunstgreepjes” te gebruiken. Wij zijn op deze manier op den verkeerden weg en niet dan noode moet ik SIKKEL ditmaal daarop nog volgen om aan te toonen, dat en zijn voorstelling der zaak en zijn beschuldiging ten eenenmale onjuist zijn.

SIKKEL schrijft: „De heer BROCX heeft die afwijzing in de vergadering te Amsterdam kunnen hooren en behoefde haar niet eerst uit het *Tijdschrift* te vernemen. Waar hij mijn woorden uit de Amsterdamsche vergadering aanhaalt, laat hij de besliste verklaring, die er op volgde, weg”.

Wat deed ik inderdaad? Ik gaf een reeks voorbeelden van het naar voren komen van het persoonlijk element (bldz. 1974, 29 Mei 1920), en deelde vier regels daarna mede, dat SIKKEL onvoorwaardelijk weigerde het gesalarieerde ambt te aanvaarden. Waar ter wereld blijkt nu uit, dat ik het zou willen voorstellen, alsof SIKKEL eerst *mi* dit besluit had genomen en dit niet te Amsterdam had gezegd? Uit niets, en ik kom op tegen dergelijke achterdocht ten opzichte der bedoelingen zijner tegenstanders.

En nu „de slimme kunstgreepjes”. SIKKEL deelde te Amsterdam mede, dat er personen waren, die gezegd hadden: „Indien gij directeur wordt, ben ik vóór de plannen”. Is nu niet de eenige juiste gevolgtrekking deze: „nu SIKKEL weigert, zijn zij er dus niet voor”; hun voorwaardelijke instemming werd natuurlijk geleid door de gedachte: „alleen in SIKKEL's handen willen wij dergelijke macht leggen”. Waar blijft nu het „slimme” en het „kunstgreepje”?

Het wordt nu toch tijd, dat tegenstanders van SIKKEL's plannen hun bezwaren kunnen uiten zonder blootgesteld te zijn aan diens onheusche beoordeelingen.

Voor de bespreking dezer aangelegenheid zou ik echter geen afzonderlijke plaats hebben gevraagd, indien niet in het betoog van SIKKEL vóór zijn plannen een nieuw geluid was gehoord (bldz. 2116 en 2117, 12 Juni 1920 van dit *Tijdschrift*, waarop gewezen moet worden, ook weer omdat het zoo'n persoonlijk karakter draagt.

Een ieder zal wel gemeend hebben, dat de voorstellen beoogden een blijvende oplossing te geven aan het organisatie-vraagstuk der Maatschappij en dat de inrichting van het bureau of secretariaat daarin de hoofdzaak was. Dit blijkt een vergissing te zijn. SIKKEL schrijft: „Hoewel regeling van het secretariaat noodig is, acht ik de hulp van den voorzitter nog spoedeischer. Mijn geheele streven is er op gericht mij voor de Maatschappij ontbeerlijk te maken. Ik heb mij verbonden om de organisaties

in te richten en wil die belofte lossen. Maar tevens zou men van mijn ervaring kunnen gebruik maken om dien tweeden voorzitter in zijn werk in te leiden en te bevestigen. Zoekt men dan voor mij een opvolger, van wien men met grond overtuigd is, dat hij de Maatschappij krachtig leiden wil in de nu ingeslagen richting, dan heeft men zekerheid een tweeden voorzitter, een directeur te hebben, die voldoende gelegenheid heeft gehad zijn geschiktheid te toonen. Wil men mij nog eenigen tijd de leiding toevertrouwen, dan moet men mij het mogelijk maken. Ik kan niet langer zooveel van mijn tijd, al ligt die tijd ook buiten mijn praktijken, afstaan.

De laatste zinnen doen mij denken aan een pijnlijk incident in de Amsterdamsche kringvergadering, waar SIKKEL sprak. Hier toch wordt onomwonden de kabinets-crisis gesteld. Daartegen protesteer ik. Niet tegen het feit, dat SIKKEL zou zeggen: „Ik heb het te druk, geef mij hulp”; daartegen zal niemand bezwaar hebben en een ieder zal hem in dezen drukken overgangstijd gaarne die tijdelijke hulp geven. Maar ik aanvaard geen dreigement met aftreding om een organisatie, die ik afkeur, te doen aannemen. Zeker nu niet, na de boven aangehaalde verdediging, waaruit de oppermacht blijkt, die de „directeur” moet krijgen; de directeur, die aan het hoofd moet staan eener organisatie, die den tegenwoordigen voorzitter ontbeerlijk maakt. Het is duidelijk, dat de toekomstige opvolger van SIKKEL — gaan de plannen door — een vliegwiel zal zijn. Voor een dergelijk voorzitterschap moet onze Maatschappij behoed worden.

Amsterdam, 13 Juni 1920.

D. BROCX.

III.

Met collega DE JAGER ben ik het zeer wel eens, dat het een belang voor de Maatschappij is, dat wij decentralisatie hebben; echter zou ik zoo zeggen: het liefst gecentraliseerde decentralisatie. Hoe de voorzitter der Maatschappij zich de zaak denkt, is toch nog niet duidelijk; ook hij wenscht decentralisatie, maar de directeur dan? Hoe is diens verhouding tot de specialistenorganisatie, hoe tegenover de huisartsenorganisatie? Zal de eene groep hem niet verketteren tegenover de andere. Ik begrijp trouwens de zaak nog niet geheel. Wanneer wij decentralisatie wenschen, dan moet het bureau toch anders worden ingericht. De kom van de kwestie zit toch niet in het *Tijdschrift* noch in de plaats van den zetel van de Maatschappij, noch in het geldelijke, maar draait om de inrichting van het dagelijksch bestuur — betaalde ambtenaren der Maatschappij — en het hoofdbestuur. Nu had ik gedacht, dat wij wel anders zouden kunnen gaan.

Wij krijgen in de Maatschappij drie groepen, n.l. specialisten, huisartsen en ambtenaren. Welnu: iedere groep neemt een betaalden leider, zoodat wij krijgen een leider der specialisten, der ambtenaren en der huisartsen. Deze drie vormen nu het dagelijksch bestuur der Maatschappij, zij vormen samen het Bureau, verdeelen onderling de functies met dien verstande, dat jaarlijks om de beurt één van hen de voorzitter wordt. Zij krijgen naast zich ieder één of twee klerken al naar behoefte, en ieder bevordert de belangen van zijn afzonderlijke groep d. w. z. zij gaan op reis, leiden vergaderingen enz. enz., en doen alles wat het speciale vakbelang van de groep meebrengt. Zij verliezen echter de algemeene belangen niet uit het oog, en vergaderen daarom samen om die belangen te regelen. Zij zijn verantwoording schuldig aan het hoofdbestuur, waar zij in hoogste ressort bij uiteenloopen der meeningen terecht kunnen, terwijl dit hoofdbestuur tevens waakt, dat de verschillende groepen in evenwicht blijven, en de algemeene belangen der Maatschappij behartigt. Het hoofdbestuur is hiermede ontlast van de vakorganisatie, daar de besturen der organisaties toezien op de behartiging van hun belangen door den „leider” der groep. Iedere organisatie betaalt de kosten van zijn eigen bureau, terwijl het algemeene door de geheele Maatschappij gedragen wordt. Wij hebben dan dus drie betaalde ambtenaren, maar iedere organisatie zal gaarne wat betalen, als zij weet, dat het ook voor haar eigen belangen is. De juristen kunnen thuis blijven, daar één adviseur desnoods voor iedere organisatie voldoende is,